

HÍREK

Ízléses kiállítású, tenyérbe simuló kiadványt ismertünk meg a közelmúltban Kőhegyi Gyula grafikusművész jóvoltából. A könyvecske címe: DANTE AZ EX LIBRISEN. A címlapról az is kitűnik, hogy a nyomtatvány csak olyan kisgrafikát tartalmaz, melyek kizárólag Massimo Battolla nevű gyűjtő részére készültek. A 2007-ben kiadott, 60 oldalas, vastag papírra nyomott kötet a Liguriai Grafikusok Társasága égisze alatt egy Genova környéki városka nyomdájában készült, 500-at meghaladó példányban.

Az elnök által olasz nyelven írt előszóból megtudtuk, hogy a gyűjtő mintegy 1.600 darab, ilyen témájú ex librist őriz gyűjteményében. Itt valamennyi kontinens 42 országának alkotóit képviselik kisgrafikái. A kiadvány az ezekből rendezett kiállításra készült. Ezt abból az alkalomból rendezték, hogy Dante 600 évvel ezelőtt járt e vidéken.

A kötetkészen reprodukált mintegy 60 könyvjegye alkotói főleg olaszok, de szerepelnek itt más országok polgárai is Tajvantól Argentínáig. A magyar alkotókat megkülönböztetett hely illette meg, mert Tóth Rózsától egy, Kőhegyi Gyulától pedig két alkotása képét közlik, és a Szlovéniában élő Salamon Árpád is szerepel egy alkotásával.

Az előbbieken ismertetett kiadvány kíséretként a gyűjtő még egy pároldalas füzetet is megjelentetett. Ez a TABULA GRATULATORIA annak a mintegy 300 alkotónak a nevét tartalmazza, akik Dante emlékére, Massimo Battolla gyűjtő nevére ex librist készítettek. Az itt szereplő magyar művészek a következők: Havasi Tamás, Kőhegyi Gyula, Réti András, Sajtos Gyula, Szentessy László, Szilágyi Imre, Tóth Rózsa, Ürmös Péter, Varga Edit.

(Az olaszok által szponzorált Dante-ipar termékeinek nagy mennyiségét áttekintve elgondolkozhatunk, vajon Itáliában ismeretes-e az a közmondás, mely nálunk így hangzik: Jóból is megárt a sok. Szerk.)

Kőhegyi Gyula linómetszete, X3 (2001)
Bellini: Pietàja nyomán

Hatvan város Moldvay Győző Galériájában múlt év novemberében megnyílt a XVI. ORSZÁGOS PORTRÉ BIENNÁLE kiállítása. A tárlat nívós katalógusa 80-nál több alkotó művének színes reprodukcióját tartalmazza. A kiállítók között szerepelt művésztagunk, Kerékgyártó László is „Pesti úr” c. olajképpel. Képének kisgrafikai vonatkozása is van, ugyanis az a Budapesten élő neves gyűjtőt és mecénást ábrázolja.

A MŰÉRTŐ januári számának árverési cikkei között egy kalapács alá kerülő különös kiadványról olvashattunk. Balázs Károly írása szerint 1800 körül a párizsi Auber kiadónál jelent meg az a díszalbum, mely a francia forradalom hőseinek, ellenfeleinek és áldozatainak portréját tartalmazza. A rézkarc-technikával készült 60 arckép alatt egy-egy történelmi jelenetet és a személy rövid életrajzát közölték.

A kötet egykori francia tulajdonosa később sajátkezű bejegyzésével feltűntette az ábrázolt egyének elhalálozásának idejét, mely szomorú statisztikát mutat. A forradalom 60 híressége közül 44 halt meg erőszakos halállal (nyaktíló, gyilkosság, harctér) és csupán 16-an végezték ágyban, párnák között.

A kiadvány kisgrafikai vonatkozása az a RP monogramos ex libris, mely egykori magyar tulajdonosára utal. A jeles gyűjtő, Rampacher Pál (1881-1972) 1945-ben történt nyugdíjazásáig a Budapesti Központi Járásbíróság jegyzőjeként tevékenykedett.

„In memoriam Kodály Zoltán” címmel volt kiállítása Tavasz Noéminék az Aranytíz Dési Galériájában. 2007. december 17-én. A Benyus testvérek kamaragyűjtése emelte a megnyitó ünnepélyességét.

A Rátkai Márton Klubban (Bp. VI., Városligeti fasor 38.) viszont 2008. február 5-én nyílt meg egy másik kiállítása: „Ferencváros a Rátkai Klubban” címmel.

Értékmentő szenedély

Műtárgyak magyar magángyűjteményekből
2008. január 21. – április 20. Iparművészeti Múzeum

2008. január 21-én az Iparművészeti Múzeumban jelenkori magángyűjtemények válogatott műtárgyaiból nyílt kiállítás, „Értékmentő szenedély” címmel. A tárlatot Vizi E. Szilveszter, az MTA elnöke nyitotta meg.

A kiállítás elsősorban az Iparművészeti Múzeum gyűjtőkörébe tartozó műtárgyakat vonultatja fel, a középkortól napjainkig. A legrégebbi műalkotás XIII. századi, a legújabb pedig már a XXI. században készült. Változatos a kiállítás összképe, mindenki talál csemegézni valót, hiszen a középkori szobrok mellett ezüstök, oszmán-török szőnyegek, brüsszeli kárpit, herendi porcelán és Zsolnay díszedények egyaránt megtalálhatók. Számos műalkotás korábban egyáltalán nem szerepelt még kiállításon, s soha vissza nem tért alkalom, hogy így együtt megtekinthetők. Mind a nagyközönségnek, mind a szakmának igazi felfedezés a tárlat.

Külön köszönet illeti a KBK-t és lelkes tagjait, akik – egyetlen gyűjtőszervezetként – ezúttal is önzetlenül és lelkesen, legszebb ex libriseiket kölcsönözve, hozzájárultak a kiállítás sikeréhez.

Horváth Hilda

A JAPÁN ALAPÍTVÁNY budapesti irodájának könyvtárában 2008. február 22-én könyvbemutatót tartottak. A régi japán meséket tartalmazó, magyarul megjelent könyv fordítóinak jelenlétében lefolyt esten japán haiku versek is elhangzottak. Ezekhez Moskál Tibor grafikusművész készített illusztrációkat. Az esemény meghívóját művésztagunk két ilyen kisgrafikája illusztrálta.

Amint előző számunkban olvashatták, a 2007. évi ankarai II. Nemzetközi Exlibris Pályázat igen nagy sikerrel zárult. Szerkesztőtársunk, dr. Soós Imre beszámolt arról, hogy csúcs-

teljesítmény volt a 43 ország 996 alkotójától beérkezett 3237 ex libris. Egyik olvasónk reflexiója nyomán közöljük, hogy ez arról árulkodik, miszerint világszerte ismét megnőtt az érdeklődés az ex libris-műfaj iránt, ugyanis például Belgiumból 70, Csehországból 20 művész küldött be anyagot. Magyarországról mindössze 9-en, viszont a résztvevő hazai, tehát török grafikusművészek száma 499 fő volt.

Örömmel kaptuk a hírt, hogy Litvániában a Siauliai Humán Egyetem megalakulásának 50. évfordulója alkalmából meghirdetett ex libris pályázaton a ceglédi Nagy László Lázár grafikusművés�ünk beküldött műveit a zsűri KÜLÖNDÍJJAL jutalmazta és erről elismerő oklevelet állítottak ki a nevére, amelyet mellékelten be is mutatunk.

FELHÍVÁS

Fery Antal hozzátartozói, barátai és tisztelői emléktáblát kívánnak elhelyezni Fery Antal egykori lakhelyének bejáratánál. Ehhez kérik az anyagi támogatást az emléktábla elhelyezésének szervezői. Az adományokat titkárságunkra kérik eljuttatni 2008. május 1-ig. A pénzküldeményen fel kell tüntetni, hogy az emléktábla céljára.

2008. február 26-án Magyarokanizsán 93 éves korában elhunyt Andruskó Károly grafikusművész. Zentán temették el, előtte a zentai városházán gyászülést tartottak.

LAPSZEMLE

A belga BOOKMERK 24. számának bevezető írása bejelenteti az eddigi szerkesztő távozását. A most 77 éves Luc Van den Briele 30 évvel ezelőtt legfeljebb nyolc évi időtartamra vállalta el ezt a nem könnyű tisztséget. A szolgálatból 28 év lett, mialatt a korábbi Graphia hatvan és a közben Bookmerkre változtatott folyóirat huszonnegy számát szerkesztette. Sokat írt is, számos cikkét idéztük lapunkban. Búcsúzóul azt a tanácsot adta utódjának, hogy mindig hallgasson az olvasó szavára, annak ellenére, hogy ebben a funkciójában a sikert csak kiskanállal eheti. (Az új szerkesztő nevét a későbbi számban közlik majd.)

A továbbiakban alapos, sok képpel kísért elemzése olvasható J. Nozdrin orosz és E. Penkov bolgár művészeknek. A tavaly elhunyt orosz művésztől, Kalasnyikovtól kegyeletes

szavakkal búcsúzott a távozó szerkesztő, megemlítve, hogy a fametszet nagy mesterétől a lap mintegy 50 alkotását közölte.

A szám illusztrációi közül bemutatjuk D. Bekker rézkarcát, mely a négy őselemet (föld, tűz, víz, levegő) jeleníti meg. A

David Bekker (Ukrajna) rézkarca, C3 (2006)

szám mellékletként megkaptuk az elmúlt négy esztendő (2004-2007) összevont tartalomjegyzékét. Ebből kitűnt, hogy ez idő alatt magyar grafikusok az alábbiak szerint szerepeltek: Müller Árpád és Salamon Árpád 3-3, Andruskó Károly és Menyhárt József 2-2, Fery Antal, Haranghy Jenő, Gáborjáni Szabó Kálmán, László Anna, Szigeti István és Vén Zoltán 1-1 művének közlésével.

Rendkívül érdekes melléklettel érkezett hozzánk Németországból a MITTEILUNGEN DER D.E.G. 2007/3. száma: A tizenkét oldalas füzet tartalmazza a német egyesület 413 tagjának címét, telefonszámát és szinte minden másodiknál az interneten való elérhetőségét. A fenti létszámból 69 fő művész. Harminchárom könyvtár – köztük a British Múzeum – kapja rendszeresen lapjukat. Szellemes újítás a listában, hogy a postai irányítószámok sorrendjében lakóhelyenként közlik a tagok nevét. Így bárki megtudhatja, hogy egy-egy milliós nagyvárosban kik foglalkoznak ex libris-gyűjtéssel.

A német egyesület április 25-én Wurzbachban tartja éves találkozóját. Ezen a részvételi díj 75 euró, tagok számára 10 euróval kevesebb. – Egy cikkük olyan kisgrafikákat ismertet, melyen ceruza ábrázolás szerepel. Ebből mindössze 3 ismeretes, valamennyi Egbert Herfurth alkotása. A képeket kísérő írásból megtudtuk, hogy a ceruzát 1550-ben találták fel. A XVII. században Nürnberg lett a kisipari gyártás központja. Az áttörést 1840 körül a Faber gyár megalapítása jelentette. Ebben ugyanis már gőzgépeket alkalmaztak. 1866-ra az 500 főt foglalkoztató gyár éves termelése 15 millió darabra emelkedett. Később Bajorországban sok ilyen gyár működött, miközben Nürnbergben 1906-ban évente már 400 millió ceruzát gyártottak.

A lap eddig Picasso két ex librisét közölte. Most újabb két képét láttuk.

Az EXLIBRIS NYT 2007/3. száma régi dániai ex libris kiadványokról szólva eredeti színekben közli öt kisgrafika